

Art. 327. § 1. Żołnierz, który, będąc w służbie lub po wyznaczeniu go do służby, wprawia się w stan niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Ściganie następuje na wniosek dowódcy jednostki.

Rozdział XLIII.

Przestępstwa przeciwko mieniu wojskowemu.

Art. 328. § 1. Żołnierz, który samowolnie dysponuje przedmiotem swego osobistego wyposażenia, w szczególności przedmiot taki zbywa, zastawia lub go użycza innej osobie,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Ściganie następuje na wniosek dowódcy jednostki.

Art. 329. § 1. Żołnierz, który samowolnie dysponuje bronią lub innym środkiem walki,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

§ 2. Żołnierz, który samowolnie zabiera broń wojсковą lub inny środek walki, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 330. § 1. Żołnierz, który samowolnie używa wojskowego statku powietrznego lub wodnego dla celu nie mającego związku ze służbą,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega żołnierz, który samowolnie używa wojskowego pojazdu mechanicznego z uszczerbkiem dla interesów służby lub w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

Art. 331. Żołnierz, który nieumyślnie dopuszcza do utraty posiadanej broni służbowej,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Przewodniczący Rady Państwa: *M. Spychalski*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

95

USTAWA

z dnia 19 kwietnia 1969 r.

Przepisy wprowadzające Kodeks karny.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. I. Kodeks karny wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1970 r.

Art. II. § 1. Z dniem wejścia w życie Kodeksu karnego tracą moc wszelkie przepisy dotyczące przedmiotów w tym kodeksie unormowanych, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

§ 2. W szczególności tracą moc przepisy wymienione w artykułach poniższych.

Art. III. Ilekroć niniejsza ustawa wymienia przepisy dotychczasowe, należy przez to rozumieć przepisy z uwzględnieniem wszystkich zmian i uzupełnień wprowadzonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy.

Art. IV. Uchyła się:

- 1) Kodeks karny — rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. Nr 60, poz. 571);
- 2) przepisy wprowadzające Kodeks karny i Prawo o wykroczeniach — rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. Nr 60, poz. 573);
- 3) Kodeks karny Wojska Polskiego — dekret z dnia 23 września 1944 r. (Dz. U. z 1957 r. Nr 22, poz. 107);
- 4) przepisy wprowadzające Kodeks karny Wojska Polskiego — dekret z dnia 23 września 1944 r. (Dz. U. z 1957 r. Nr 22, poz. 108).

Art. V. § 1. Uchyła się wydane przed dniem 5 września 1939 r. ustawy szczególne oraz inne akty prawne z mocą ustawy, zawierające przepisy przewidujące odpowiedzialność karną za przestępstwa.

§ 2. Przepis § 1 nie ma zastosowania do:

- 1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. Nr 36, poz. 343);
- 2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 1932 r. Nr 42, poz. 417);
- 3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. z 1933 r. Nr 60, poz. 454);

- 4) przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 r. — Kodeks handlowy (Dz. U. Nr 57, poz. 502);
- 5) ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. — Prawo czekowe (Dz. U. Nr 37, poz. 283).

Art. VI. Uchyła się:

- 1) dekret z dnia 13 stycznia 1945 r. o wycofaniu z obiegu na terytorium Państwa Polskiego waluty Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. Nr 2, poz. 5);
- 2) dekret z dnia 10 sierpnia 1945 r. o rejestracji pracowników służby zdrowia (Dz. U. Nr 43, poz. 235);
- 3) dekret z dnia 22 stycznia 1946 r. o odpowiedzialności za klęskę wrześniową i faszycację życia państwowego (Dz. U. Nr 5, poz. 46);
- 4) dekret z dnia 13 czerwca 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. Nr 30, poz. 192);
- 5) dekret z dnia 5 września 1946 r. o rejestracji i przymusowym zatrudnieniu fachowych sił technicznych z dziedziny budownictwa na rzecz odbudowy kraju (Dz. U. Nr 47, poz. 266);
- 6) dekret z dnia 22 października 1947 r. o przypadku majątku (Dz. U. Nr 65, poz. 390);
- 7) dekret z dnia 25 października 1948 r. o odtworzeniu i uporządkowaniu wojskowej ewidencji rezerw osobowych (Dz. U. Nr 50, poz. 390);
- 8) dekret z dnia 5 sierpnia 1949 r. o ochronie wolności sumienia i wyznania (Dz. U. Nr 45, poz. 334);
- 9) dekret z dnia 26 października 1949 r. o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej (Dz. U. Nr 55, poz. 437);
- 10) dekret z dnia 4 marca 1953 r. o wzmożeniu walki z produkcją złej jakości (Dz. U. Nr 16, poz. 63);
- 11) ustawę z dnia 29 maja 1957 r. o warunkowym zwolnieniu osób odbywających karę pozbawienia wolności (Dz. U. z 1961 r. Nr 58, poz. 321);
- 12) ustawę z dnia 18 czerwca 1959 r. o odpowiedzialności karnej za przestępstwa przeciw własności społecznej (Dz. U. Nr 36, poz. 228).

Rozdział II.

Zmiany w przepisach obowiązujących.

Art. VII. Uchyla się:

- 1) art. 7 dekretu z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 15, poz. 82);
- 2) art. 8 i 10 dekretu z dnia 2 sierpnia 1945 r. o urzędach zatrudnienia (Dz. U. Nr 30, poz. 182);
- 3) art. 9 ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. Nr 3, poz. 17);
- 4) art. 11 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. Nr 13, poz. 87);
- 5) art. 16 i 38—40 dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i byłego Wolnego Miasta Gdańska (Dz. U. Nr 49, poz. 279);
- 6) art. 10 dekretu z dnia 15 listopada 1946 r. o zajęciu majątku państw pozostających z Państwem Polskim w stanie wojny w latach 1939—1945 i majątku osób prawnych i obywateli tych państw oraz o zarządzie przymusowym nad tymi majątkami (Dz. U. Nr 62, poz. 342);
- 7) art. 7 dekretu z dnia 5 września 1947 r. o przejściu na własność Państwa mienia pozostającego po osobach przesiedlonych do ZSRR (Dz. U. Nr 59, poz. 318);
- 8) art. 12 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego (Dz. U. Nr 9, poz. 87);
- 9) art. 13 i 14 ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o przejęciu aptek na własność Państwa (Dz. U. Nr 1, poz. 1);
- 10) art. 12 dekretu z dnia 6 września 1951 r. o ochronie i uregulowaniu własności osadniczych gospodarstw chłopskich na obszarze Ziemi Odzyskanych (Dz. U. Nr 46, poz. 340);
- 11) art. 30 dekretu z dnia 23 marca 1956 r. o ochronie granic państwowych (Dz. U. Nr 9, poz. 51);
- 12) art. 3—5 ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. o warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. Nr 12, poz. 61);
- 13) art. 1—6, 8—11, 16 oraz 18—20 ustawy z dnia 13 lipca 1957 r. o zwalczaniu spekulacji i ochronie interesów nabywców oraz producentów rolnych w obrocie handlowym (Dz. U. Nr 39, poz. 174);
- 14) art. 1 i 2 ustawy z dnia 21 stycznia 1958 r. o wzmożeniu ochrony mienia społecznego przed szkodami wynikającymi z przestępstwa (Dz. U. Nr 4, poz. 11);
- 15) art. 1—4 ustawy z dnia 22 maja 1958 r. o zaostrzeniu odpowiedzialności karnej za chuligaństwo (Dz. U. Nr 34, poz. 152);
- 16) art. 22—24 i 29—31 ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalczaniu alkoholizmu (Dz. U. Nr 69, poz. 434);
- 17) art. 34 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. o zagospodarowaniu lasów i nieużytków nie stanowiących własności Państwa oraz niektórych lasów i nieużytków państwowych (Dz. U. Nr 29, poz. 166).

Art. VIII. Kto powoduje oddanie innej osoby w stan niewolnictwa albo uprawia handel niewolnikami, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Art. IX. § 1. Kto dostarcza, zwabia lub uprowadza w celu uprawiania nierządu inną osobę, nawet za jej zgodą, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto uprawia handel kobietami, nawet za ich zgodą, albo dziećmi.

Art. X. § 1. Kto przerywa lub uszkadza kabel podmorski albo narusza przepisy obowiązujące przy zakładaniu lub naprawie takiego kabla,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

§ 2. Kto bezprawnie usuwa ze statku olej lub inną substancję i zanieczyszcza przez to powierzchnię morza w strefie zakazanej,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 2 albo karze grzywny.

Art. XI. Kto uzbraja lub przysposabia statek morski przeznaczony do dokonania na morzu rabunku lub na takim statku przyjmuje służbę,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Rozdział III.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. XII. § 1. Jeżeli obowiązujące przepisy powołują się na uchylone przepisy Kodeksu karnego z 1932 r. lub na uchylone przepisy ustawy szczególnej albo odsyłają ogólnie do przepisów prawa karnego, stosuje się w tym zakresie odpowiednio przepisy Kodeksu karnego.

§ 2. W razie wątpliwości, czy ma być stosowane prawo dotychczasowe czy Kodeks karny, stosuje się Kodeks karny.

Art. XIII. Przy stosowaniu utrzymanych w mocy przepisów karnych:

- 1) zamiast przewidzianych w przepisach dotychczasowych kar aresztu i więzienia wymierza się karę pozbawienia wolności; art. 32 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio;
- 2) zamiast kary więzienia dożywotniego wymierza się karę 25 lat pozbawienia wolności;
- 3) karę grzywny wymierza się w granicach i na zasadach określonych w art. 36 i 37 Kodeksu karnego;
- 4) zamiast kar dodatkowych: utraty praw publicznych, utraty obywatelskich praw honorowych, utraty prawa wykonywania zawodu, utraty praw rodzicielskich lub opiekuńczych, przypadku przedmiotów majątkowych i narzędzi, ogłoszenia wyroku w pismach i przypadku majątku, stosuje się odpowiednio kary dodatkowe przewidziane w Kodeksie karnym.

Art. XIV. § 1. W sprawach zakończonych prawomocnym wyrokiem, w których kara nie została wykonana:

- 1) karę śmierci, zastosowaną do osoby wymienionej w art. 31 Kodeksu karnego, zamienia się na karę 25 lat pozbawienia wolności;
- 2) karę więzienia dożywotniego zamienia się na karę 25 lat pozbawienia wolności;
- 3) w wypadkach określonych w pkt 1 i 2 zalicza się skazanemu na poczet kary okres dotychczasowego pozbawienia wolności;
- 4) jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem zagrożony jest karą, której górna granica jest niższa od kary orzeczonej, wymierzoną karę łagodzi się do górnego ustawowego zagrożenia przewidzianego za taki czyn w nowej ustawie;
- 5) orzeczona kara dodatkowa pozostaje w mocy, chociażby kodeks karny nie przewidywał możliwości jej zastosowania w danym wypadku; art. 89 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio;
- 6) jeżeli skazany, któremu nakazano na podstawie art. 43 Kodeksu karnego z 1932 r. wykonywanie pracy na rachunek grzywny, uporczywie wzdraga się wykonywać taką pracę, sąd przy zamianie przypadającej skazanemu do uiszczenia grzywny na zastępczą karę pozbawienia wolności stosuje odpowiednio art. 37 Kodeksu karnego;

- f) orzeczone kary więzienia i aresztu wykonuje się jako karę pozbawienia wolności przewidzianą w kodeksie karnym; jeżeli żołnierza skazano na karę aresztu, o której mowa w art. 38 Kodeksu karnego Wojska Polskiego z 1944 r., wykonuje się ją jako karę aresztu wojskowego, określoną w art. 293 Kodeksu karnego;
- g) kara aresztu domowego podlega wykonaniu;
- h) do osób, którym wykonanie kary warunkowo zawieszono, stosuje się odpowiednio art. 75—79 Kodeksu karnego;
- i) do osób warunkowo zwolnionych na podstawie ustawy z dnia 29 maja 1957 r. o warunkowym zwolnieniu osób odbywających karę pozbawienia wolności (Dz. U. z 1961 r. Nr 58, poz. 321), jak również do osób odbywających karę pozbawienia wolności, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu karnego o warunkowym przedterminowym zwolnieniu;
- 1) stosuje się przepisy Kodeksu karnego o przedawnieniu.

§ 2. W sprawach zakończonych prawomocnym wyrokiem stosuje się przepisy Kodeksu karnego o zatarciu skazania.

§ 3. Do osób określonych w art. 60 Kodeksu karnego przepis art. 2 § 1 Kodeksu karnego nie ma zastosowania do środków przewidzianych w rozdziale VIII Kodeksu karnego.

§ 4. W sprawach określonych w § 1—3, jeżeli postępowanie nie jest uregulowane innymi przepisami, orzeka na posiedzeniu sąd właściwy do wykonania kary; na postanowienie przysługuje zażalenie.

Art. XV. § 1. W trybie oskarżenia prywatnego i na wniosek są ścigane przestępstwa, co do których takiego oskarżenia lub wniosku wymaga Kodeks karny albo co do których ustawy szczególne zawierają lub zawierały przepisy o takim trybie ścigania.

§ 2. Sprawa, wszczęta przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez właściwego według dotychczasowych przepisów oskarżyciela, toczy się do końca w tym samym trybie.

Art. XVI. Rada Ministrów może w drodze uchwały szczegółowo określić zakres wiadomości, dokumentów lub innych przedmiotów jako stanowiących tajemnicę państwową.

Art. XVII. Jeżeli Kodeks karny lub niniejsza ustawa przewidują wydanie przepisów szczególnych lub wykonawczych, stosuje się do chwili wydania tych przepisów przepisy dotychczasowe, chyba że pozostają one w sprzeczności z przepisami Kodeksu karnego lub niniejszej ustawy.

Art. XVIII. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1970 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *M. Spychalski*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

96

USTAWA

z dnia 19 kwietnia 1969 r.

Kodeks postępowania karnego.

DZIAŁ I

Przepisy wstępne.

Art. 1. Postępowanie karne w sprawach należących do właściwości sądów toczy się według przepisów niniejszego kodeksu.

Art. 2. § 1. Przepisy niniejszego kodeksu mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby:

- 1) sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba niewinna nie poniosła tej odpowiedzialności,
- 2) podstawę wszelkich rozstrzygnięć stanowiły ustalenia faktyczne odpowiadające prawdzie,
- 3) przez trafne zastosowanie środków przewidzianych w prawie karnym oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa osiągnięte zostały zadania postępowania karnego nie tylko w zwalczaniu przestępstw, lecz również w zapobieganiu im oraz w umacnianiu poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego.

§ 2. Postępowanie karne odbywa się z udziałem czynnika społecznego.

Art. 3. § 1. Organy prowadzące postępowanie karne są obowiązane badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego.

§ 2. Oskarżonego nie uważa się za winnego, dopóki nie zostanie mu udowodniona wina w trybie przewidzianym w niniejszym kodeksie.

§ 3. Nie dających się usunąć wątpliwości nie wolno rozstrzygać na niekorzyść oskarżonego.

Art. 4. § 1. Sędziowie orzekają na podstawie swego przekonania wysnutego z przeprowadzonych dowodów i opartego na ich swobodnej ocenie, z uwzględnieniem wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego.

§ 2. Prawomocne rozstrzygnięcia sądu kształtujące prawo albo stosunek prawny są jednak wiążące.

Art. 5. § 1. Oskarżyciel publiczny ma obowiązek wszcząć postępowanie o przestępstwo ścigane z urzędu; ten sam obowiązek dotyczy organów Milicji Obywatelskiej.

§ 2. Oskarżyciel powinien wyjednać zezwolenie na ściganie określonej osoby, jeżeli zezwolenia takiego wymaga szczególny przepis ustawy.

§ 3. W sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek wszczyną się postępowanie w razie złożenia wniosku; postępowanie toczy się wówczas z urzędu.

§ 4. W razie złożenia wniosku o ściganie niektórych tylko sprawców przestępstwa oskarżyciel publiczny jest obowiązany również do ścigania współsprawców, podlegaczy, pomocników oraz innych osób, których przestępstwo pozostaje w ścisłym związku z przestępstwem sprawcy wskazanego we wniosku, o czym należy uprzedzić osobę zgłaszającą wniosek. Przepisu tego nie stosuje się do najbliższych osoby zgłaszającej wniosek.

Art. 6. Sąd wszczyną postępowanie na żądanie uprawnionego oskarżyciela.

Art. 7. § 1. Milicja Obywatelska w zakresie postępowania karnego wykonuje polecenia sądu i prokuratora oraz prowadzi pod nadzorem prokuratora postępowanie przygotowawcze.